

Torek, 12. december 2017

P8_TA(2017)0487

Poročilo o državljanstvu EU za leto 2017: krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. decembra 2017 o poročilu o državljanstvu EU iz leta 2017: krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb (2017/2069(INI))**

(2018/C 369/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 24. januarja 2017 z naslovom Krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb: Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2017 (COM(2017)0030),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 24. januarja 2017, sestavljenega v skladu s členom 25 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), o napredku k učinkovitemu državljanstvu Unije za obdobje 2013–2016 (COM(2017)0032),
- ob upoštevanju rezultatov javnega posvetovanja o državljanstvu EU leta 2015, ki ga je izvedla Komisija, in rezultatov raziskav Eurobarometra iz leta 2015 o volilnih pravicah in državljanstvu,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju členov 2, 6 in 9 do 12 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), členov 18 do 25 PDEU ter členov 11, 21 in 39-46 Listine EU o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju določb o pravni državi iz člena 2 PEU,
- ob upoštevanju člena 3(2) PEU, ki določa pravico do prostega gibanja oseb;
- ob upoštevanju pravice do peticije iz člena 44 Listine EU o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju člena 165 PDEU,
- ob upoštevanju pravice do peticije iz člena 227 PDEU,
- ob upoštevanju Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
- ob upoštevanju Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 29. februarja 2016 o strategiji enotnega trga ⁽¹⁾, zlasti dokumenta o ugotovitvah neformalnega srečanja mreže potrošniških centrov SOLVIT v Lizboni 18. septembra 2015 ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dokument Sveta 6622/16.

⁽²⁾ Dokument Sveta 14268/15.

Torek, 12. december 2017

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2014 o Poročilu o državljanstvu EU iz leta 2013 – Državljeni EU: vaše pravice, vaša prihodnost ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o učenju o EU v šolah ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. oktobra 2016 o spremljanju uporabe prava Unije – letno poročilo za leto 2016 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. februarja 2017 o priporočilih Komisije o čezmejnih vidikih posvojitve ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. marca 2017 ⁽⁵⁾ o uvedbi programa „Evropa za državljane“,
- ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Sveta o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodni ugrabitvi otrok (prenovitev) (COM(2016)0411),
- ob upoštevanju poročila Odbora za peticije o dejavnostih njegove delovne skupine za vprašanja socialnega varstva otrok ⁽⁶⁾, zlasti njegovih sklepov,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2016 o dejavnostih Odbora za peticije za leto 2015 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju mnenja Odbora za peticije z dne 23. marca 2017 ⁽⁸⁾ in mnenja Odbora za ustavne zadeve z dne 1. junija 2017 ⁽⁹⁾ o poročilu Komisije o spremljanju uporabe prava EU v letu 2015,
- ob upoštevanju predstavitev, ki jih je organiziral Odbor za peticije v letih 2016 in 2017, zlasti: javne predstavitve z dne 11. maja 2017 z naslovom Položaj in pravice državljanov EU v Združenem kraljestvu, ki so jo skupaj organizirali Odbori LIBE, PETI in EMPL; javne predstavitve z dne 11. oktobra 2016 z naslovom Ovire za prosto gibanje in delo državljanov EU na notranjem trgu; javne predstavitve z dne 4. maja 2017 z naslovom Boj proti diskriminaciji in zaščita manjšin; javne predstavitve z dne 15. marca 2016 z naslovom Državljanstvo EU v praksi, ki so jo skupaj organizirali Generalni direktorat Komisije za pravosodje in potrošnike ter odbori Evropskega parlamenta LIBE, PETI, AFCO in JURI; in predstavitve o apatridnosti z dne 29. junija 2017, ki sta jo skupaj organizirala odbora LIBE in PETI;
- ob upoštevanju predstavitve Odbora za peticije z dne 23. februarja 2016 z naslovom Razširitev področja uporabe Listine EU o temeljnih pravicah (člen 51)?, predstavitve z dne 21. junija 2016 z naslovom Preglednost in svoboda obveščanja v institucijah EU ter predstavitve z dne 22. junija 2017 z naslovom Povrnitev zaupanja državljanov v evropski projekt ter predhodnih predstavitev v tem zakonodajnem obdobju o pravici do peticije z dne 23. junija 2015 in evropski državljanski pobudi z dne 26. februarja 2015,
- ob upoštevanju študij, ki jih je v letih 2016 in 2017 naročil tematski sektor C Parlamenta na zahtevo Odbora za peticije, z naslovi Ovire pri uveljavljanju pravice državljanov EU in njihovih družin do prostega gibanja in prebivanja, Diskriminacija, kot je razvidna iz prejetih peticij, Vpliv izstopa Združenega kraljestva iz EU na pravico do peticije ter pristojnosti, odgovornosti in dejavnosti Odbora za peticije in Zaščitna vloga Odbora za peticije pri izvajanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov,

⁽¹⁾ UL C 378, 9.11.2017, str. 146.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0106.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0385.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0013.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0063.

⁽⁶⁾ PE 601.177v04-00.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0512.

⁽⁸⁾ PE 597.698v03-00. Glej tudi poročilo A8-0265/2017.

⁽⁹⁾ PE 603.107v02-00. Glej tudi poročilo A8-0265/2017.

Torek, 12. december 2017

- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,

- ob upoštevanju poročila Odbora za peticije ter mnenj Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, Odbora za kulturo in izobraževanje, Odbora za ustavne zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0385/2017),

- A. ker so bili državljanstvo EU in z njim povezane pravice prvič uvedeni leta 1992 z Maastrichtsko pogodbo ter nadalje okrepljeni z Lizbonsko pogodbo, ki je začela veljati decembra 2009, in Listino EU o temeljnih pravicah;

- B. ker uživanje pravic iz državljanstva zahteva predhodno zagotavljanje in uživanje vseh človekovih pravic, predvsem gospodarskih, socialnih in kulturnih;

- C. ker je celostni pristop za doseg ciljev iz Pogodb EU, kot sta polna zaposlenost in socialni napredek, temeljnega pomena za omogočanje dejanskega uživanja pravic in svoboščin, vezanih na državljanstvo EU;

- D. ker se dostop do državljanstva EU pridobi z državljanstvom države članice, ki je urejeno z nacionalnim pravom; ker iz tega instituta hkrati izhajajo pravice in dolžnosti, ki so določene s pravom EU in niso odvisne od držav članic; ker zato velja tudi, da države članice in poddržavne oblasti teh pravic in obveznosti ne morejo neupravičeno omejiti; ker se morajo države članice na področju dostopa do nacionalnega državljanstva ravnati po načelih zakonodaje EU, kot sta načeli sorazmernosti in nediskriminacije, ki sta temeljito razdelani v sodni praksi Sodišča Evropske unije; ker je v skladu s Pogodbami vsak državljan deležen enake pozornosti evropskih institucij;

- E. ker državljani EU zaupajo, da bodo države članice in poddržavne oblasti uporabljale zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo, saj je to nujen pogoj za učinkovito izvrševanje vseh pravic, ki izhajajo iz državljanstva EU, katerega imetniki so;

- F. ker so prizadevanja za vrednotenje državljanstva EU povezana z izboljšanjem kakovosti demokracije v Uniji, dejanskim uživanjem temeljnih pravic in svoboščin in možnostjo vsakega državljana, da sodeluje v demokratičnem življenju Unije;

- G. ker vsako enostransko spreminjanje meja ene od držav članic pomeni najmanj kršitev členov 2, 3(2) in 4(2) PEU, poleg tega pa ogroža uživanje vseh pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije;

- H. ker so bile z Lizbonsko pogodbo utrjene neodtujljive pravice in jamstva v zvezi z državljanstvom EU, med drugim svoboda potovanja, dela in študija v drugih državah članicah, sodelovanja v evropskem političnem življenju, spodbujanja enakosti in spoštovanja raznolikosti ter zaščite pred diskriminacijo, zlasti na podlagi državljanstva; ker ima nenehno naraščajoče koriščenje pravice prostega gibanja v EU v zadnjih desetletjih za posledico nastanek narodnostno mešanih družin, pogosto z otroki; ker je to sicer dober trend za utrditev državljanstva EU kot samostojnega instituta, a prinaša tudi posebne zahteve in nalaga izzive na različnih področjih, tudi pravnih;

- I. ker je bil z možnostjo izstopa Združenega kraljestva iz EU (brexit) poudarjen pomen pravic iz državljanstva EU in njihove ključne vloge v vsakodnevnem življenju več milijonov državljanov EU, pri čemer se je v EU povečala ozaveščenost o morebitni izgubi pravic, ki bi jo brexit pomenil za obe strani, s poudarkom na 3 milijonih državljanov EU, ki prebivajo v Veliki Britaniji in 1,2 milijona britanskih državljanov, ki prebivajo v EU;

- J. ker zadnji dogodki v Veliki Britaniji, humanitarna kriza z begunci, visoka stopnja brezposelnosti in revščine ter povečanje ksenofobije in rasizma v Evropski uniji povečujejo nezaupanje v sistem EU in v celoten evropski projekt;

Torek, 12. december 2017

- K. ker sta pravica do prostega gibanja in njeno izvrševanje osrednjega pomena za državljanstvo EU ter dopolnjujeta druge svoboščine notranjega trga EU; ker so zlasti mladi Evropejci zelo vezani na prosto gibanje, ki ga državljanji EU z vidika priznavanja in priljubljenosti uvrščajo takoj za zagotavljanje miru kot najbolj pozitiven dosežek EU;
- L. ker številne prejete peticije poročajo o tem, da so različne države članice kršile svobodo gibanja in njeno izvrševanje, ko so državljanje EU izgnale s svojega ozemlja ali jim grozile z izgonom;
- M. ker se državljanji EU, kot je razvidno iz peticij in pritožb, naslovljenih na Komisijo in SOLVIT, srečujejo z znatnimi težavami pri izvrševanju temeljnih pravic in svoboščin, in sicer zaradi velikih ekonomskih težav in težav na področju zaposlovanja, ki so se še povečale zaradi upravnega bremena in birokracije v državah članicah ter napačnih informacij in/ali pomanjkanja sodelovanja organov držav članic;
- N. ker je načelo nediskriminacije na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, kakor ga določa člen 21 iz Listine EU o temeljnih pravicah, primarni izraz državljanstva EU; ker je hkrati ključno za učinkovito uživanje svobode gibanja, kot je razvidno iz peticij;
- O. ker je spoštovanje pravic pripadnikov manjšin med temeljnimi vrednotami EU, zapisanih v pogodbah; ker približno 8 % državljanov EU pripada narodni manjšini, približno 10 % pa jih govori regionalni ali manjšinski jezik; ker je treba okrepiti učinkovito varstvo manjšin;
- P. ker krepitev pravic državljanov in demokratičnih institucij vključuje boj proti diskriminaciji in neenakosti spolov v skladu s cilji trajnostnega razvoja;
- Q. ker premajhna zastopanost žensk na položajih, kjer se sprejemajo odločitve, zlasti v politični sferi in na ravni upravnih odborov podjetij, ovira razvoj zmogljivosti in zmanjšuje sodelovanje žensk v demokratičnem življenju EU;
- R. ker se ženske pri sodelovanju in vodenju na področju političnega odločanja še vedno soočajo z različnimi ovirami, kot so vztrajnost stereotipov o spolu in posledice nedavne gospodarske krize, ki je negativno vplivala na vprašanje enakosti spolov;
- S. ker so še vedno velike vrzeli pri zaščiti žrtev nasilja zaradi spola in nasilja v družini v vsej EU v primerih čezmejnih družinskih sporov;
- T. ker je diskriminacija, ki jo občutijo ženske po EU, ovira za enakost; ker so ženske še vedno premalo zastopane med volivci, pa tudi na vodilnih položajih, bodisi na izvoljenih mestih, v javni upravi, na akademskem področju, medijih ali v zasebnem sektorju; ker sta razširjena večplastna diskriminacija žensk ter nesorazmerno število žensk, ki se soočajo z revščino in družbeno izključenostjo, oviri, ki ženskam onemogočata polno izvrševanje svojih državljanskih pravic;
- U. ker je pravica do naslavljanja peticij na Evropski parlament, kot je zapisano v členih 20 in 227 PDEU in členu 44 Listine EU o temeljnih pravicah, eden od stebrov državljanstva EU in druga najprepoznavnejša pravica iz državljanstva EU in mora z odprtim, demokratičnim in preglednim postopkom ustvarjati povezavo med državljanji in evropskimi institucijami;
- V. ker bi lahko temeljne pravice državljanov EU zagotavljali z novim pristopom v zvezi z razlago člena 51 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

Torek, 12. december 2017

- W. ker so evropski državljani neposredno zastopani v Evropskem parlamentu in imajo demokratično pravico do kandidiranja in glasovanja na evropskih volitvah, tudi če prebivajo v drugi državi članici; ker se izvrševanje pravice državljanov EU, ki so uveljavili svojo pravico do prostega gibanja, do glasovanja na evropskih in lokalnih volitvah ne omogoča in ne spodbuja enako v vseh državah članicah; ker so številne peticije izpostavile obstoj birokratskih ovir in pomanjkljivosti administrativne ali druge narave pri uveljavljanju pravice do glasovanja na nacionalnih ali regionalnih volitvah v domačih državah članicah za osebe, ki živijo v drugi državi članici; ker so nekateri državljani naleteli na ovire pri izvrševanju te demokratične pravice, kot v primeru invalidov v državah, ki po ratifikaciji Konvencije OZN o pravicah invalidov niso izpolnile svoje obveznosti in niso spremenile volilne zakonodaje, da bi invalidom omogočile izvrševanje volilne pravice;
- X. ker imajo državljani pravico, da skupaj z drugimi državljani EU iz vseh držav članic organizirajo ali podpirajo evropsko državljansko pobudo, na podlagi katere lahko prispevajo k določitvi zakonodajnega programa EU; ker je evropska demokratična pobuda pomemben instrument neposredne demokracije, ki državljanom omogoča, da dejansko sodelujejo pri oblikovanju politike in zakonodaje EU; ker bi morala biti transparentna in učinkovita; ker se ta pravica do zdaj ni zadovoljivo uveljavljala;
- Y. ker sta oblikovanje schengenskega območja in vključitev schengenskega pravnega reda v okvir EU močno povečala svobodo gibanja v EU in sta med največjimi dosežki evropskega povezovanja; ker je Svet Evropske unije v svojih sklepih št. 9166/3/11 in 9167/3/11 z dne 9. junija 2011 potrdil uspešen zaključek postopka ocenjevanja in tehnično pripravljeno Bolgarije in Romunije za pristop k schengenskemu območju;
- Z. ker je varnost eno od vprašanj, ki najbolj skrbi državljane EU; ker bi morala EU pri svojih državljanih ustvarjati občutek, da je njihova svoboda zaščiten in njihova varnost zagotovljena na celotnem ozemlju, hkrati pa zagotavljati, da so spoštovane in varovane tudi njihove svoboščine in pravice; ker je terorizem globalna grožnja, ki jo je treba učinkovito obravnavati na lokalni, nacionalni in evropski ravni, da se zagotovi varnost evropskih državljanov;
- AA. ker glede na oceno učinka Komisije (SEC(2011)1556), na podlagi katere je bila sprejeta Direktiva (EU) 2015/637 z dne 20. aprila 2015 o ukrepih za usklajevanje in sodelovanje, potrebnih za lažje zagotavljanje konzularne zaščite državljanom Unije brez predstavnštva v tretjih državah ⁽¹⁾, skoraj 7 milijonov državljanov EU potuje ali živi zunaj EU, v krajih, kjer njihova država nima veleposlaništva ali konzulata; ker se bo število državljanov EU brez predstavnštva do leta 2020 po pričakovanjih povečalo na vsaj 10 milijonov; ker imajo državljani EU na ozemlju tretje države, v kateri njihova država članica nima predstavnštva, pravico do zaščite diplomatskih in konzularnih organov katere koli druge države članice pod enakimi pogoji, kakršni veljajo za državljane tiste države;
1. je seznanjen s poročilom Komisije o državljanstvu EU iz leta 2017, v katerem so navedene nove prednostne naloge po področjih dejavnosti za prihodnja leta; ponovno opozarja, da so za pravilno izvajanje zakonodaje EU skupaj odgovorne vse države članice in evropske institucije; v zvezi s tem izpostavlja bistveno vlogo, ki jo ima Komisija kot varuhinja pogodb pri izvrševanju členov 258 do 260 PDEU; izraža, da mora biti učinkovit odgovor na skrbi državljanov prednostna naloga ter da je za prihodnja tri leta treba načrtovati dobro opredeljene in konkretne obveznosti in ukrepe; poziva Komisijo, naj z vsemi razpoložljivimi orodji in mehanizmi pospeši politiko EU za kazenski pregon;
2. ugotavlja, da so pravica do vlaganja peticij, pravica naslavljanja pritožb na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do dostopa do dokumentov in registrov temeljni, konkretni elementi državljanstva EU in povečujejo preglednost pri sprejemanju odločitev; zato izraža željo, da bi se te pravice spodbujale in poudarjale kot ključni elementi poročila Komisije o državljanstvu EU in da bi se v tem poročilu ustrezno odražale;

⁽¹⁾ UL L 106, 24.4.2015, str. 1.

Torek, 12. december 2017

3. poudarja dejstvo, da se je učinkovito uveljavljanje pravice do vlaganja peticij olajšalo z izboljšano obdelavo peticij v Evropskem parlamentu in začetkom delovanja portala Odbora za peticije konec leta 2014, ki omogoča nezapleteno vlaganje peticij in njihovo učinkovitejšo obravnavo, kot je razvidno iz drugih ustreznih letnih poročil Odbora za peticije; poziva k takojšnjemu dokončanju predvidenih nadaljnjih korakov tega projekta, kar bi vlagateljem in podpornikom peticij omogočilo, da jih spremljajo bolj interaktivno;

4. poudarja, da se za uspešno izvrševanje pravic iz državljanstva predpostavlja, da vse države članice spoštujejo vse pravice in svoboščine iz Listine EU o temeljnih pravicah; poudarja dejstvo, da sprejetje demokratičnega in participativnega upravljanja, najvišja možna raven preglednosti in neposredna vključitev vseh državljanov v postopek sprejemanja odločitev v končni fazi krepijo državljanstvo EU; poziva države članice, naj državljane EU bolje seznanijo z njihovimi pravicami in dolžnostmi ter prispevajo k temu, da bodo državljani deležni enakega dostopa in enakega spoštovanja teh pravic tako v matični državi kot v drugih državah članicah; opozarja na obstoječa izvzetja nekaterih držav iz delov pogodb EU, kar ustvarja dejanske razlike v pravicah državljanov;

5. močno obžaluje, da že skoraj desetletje ni bil dosežen večji napredek pri sprejemanju protidiskriminacijske direktive na ravni EU; poziva vse institucije EU in države članice, naj bo ponovni začetek ustreznih pogajanj absolutna prednostna naloga; je seznanjen z zavezo Komisije, da bo dejavno podprla zaključek teh pogajanj;

6. meni, da bi bilo treba povečati uspešnost ukrepov EU na področju boja proti diskriminaciji in odpraviti preostale ovire; priporoča, da Komisija posodobi prvi dve protidiskriminacijski direktivi, in sicer Direktivo Sveta 2000/43/ES in Direktivo Sveta 2000/78/ES, da bi ju uskladila z veljavno različico pogodb in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah;

7. poziva k sprejetju učinkovitega zakonodajnega okvira in usklajevalnih ukrepov na ravni EU in držav članic, da se zagotovijo visoka raven socialnega varstva ter stabilna in ustrezno plačana delovna mesta; meni, da je takšen pristop bistven za okrepitev temeljnih pravic in svoboščin, ki izvirajo iz državljanstva EU;

8. poudarja, da so varčevalni ukrepi, ki so jih sprejele EU in države članice, povečali ekonomske in socialne razlike ter tako zelo omejili dejansko uveljavljanje temeljnih pravic in svoboščin, ki izvirajo iz državljanstva EU;

9. ponovno opozarja na svoje spremembe, sprejete dne 14. septembra 2017 ⁽¹⁾, in predlog Komisije za celovito direktivo o približevanju zakonov, uredb in upravnih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev (COM(2015)0615), vključno z različnimi oblikami prevoza; priporoča, naj zakonodajalca pospešita svoje dejavnosti v zvezi s sprejetjem evropskega akta o dostopnosti; pozdravlja doseženi medinstitucionalni dogovor o vključitvi Marakeške pogodbe v avtorsko pravo EU, za kar si je Odbor za peticije prizadeval že od leta 2011, in ponovno poziva, naj EU in države članice hitro ratificirajo to pogodbo; poziva vse države članice, naj ratificirajo Konvencijo OZN o pravicah invalidov in podpišejo njen protokol; podpira, da bi se uporaba vzajemno priznane evropske kartica ugodnosti za invalide razširila na čim več držav članic; spodbuja države članice, da olajšajo mobilnost invalidov in oseb s funkcijskimi omejitvami v EU; poudarja, da je treba izboljšati dostopnost spletišč EU za invalide;

10. poziva Komisijo, naj si odločneje prizadeva za boj proti diskriminaciji oseb LGBTI in homofobiji, tako da opredeli konkretne ukrepe, ki jih je treba sprejeti na nacionalni in evropski ravni; hkrati poziva institucije EU, naj pozorno spremljajo pravice oseb LGBTI ter spodbujajo priznavanje čezmejnih pravic oseb LGBTI in njihovih družin v EU;

11. ponovno opozarja, da je mogoče načelo enakosti moških in žensk uresničiti le s strateškim vključevanjem načela enakosti spolov v vse politike EU, tudi s pomočjo Strateških prizadevanj za enakost spolov v obdobju 2016–2019; poziva Komisijo, naj olajša popoln dostop do storitev spolnega in reproduktivnega zdravja v vseh državah članicah; poziva Komisijo, naj izvaja učinkovite ukrepe za odpravo diskriminacije in boj proti diskriminatornim izjavam zoper ženske v EU,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0347.

Torek, 12. december 2017

ki spodbujajo spolne stereotipe; ponovno poudarja, da je treba vlagati v poučevanje o državljanstvu in državljsko vzgojo ter izobraževanje o enakosti spolov po vsej Evropi; opozarja na razliko v plačah in pokojninah med spoloma v EU, ki spodbujata možnost resnične ekonomske samostojnosti milijonov žensk; opozarja na pomen sodelovanja mladih, zlasti žensk in deklet, v politiki in poziva k bolj aktivnemu prizadevanju Komisije in držav članic za spodbujanje njihovega sodelovanja;

12. pozdravlja predlog Komisije, da bi EU podpisala in sklenila pristop k Istanbulski konvenciji; hkrati pa obžaluje dejstvo, da omejitve na dve področji, tj. zadeve na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ter azil in nevrčanje, povzročata pravno negotovost glede obsega učinka pristopa EU; poziva države članice, naj pospešijo pogajanja za ratifikacijo in izvajanje Istanbulske konvencije; poziva države članice, ki tega še niso storile, naj čim prej ratificirajo to konvencijo, Komisija pa naj predstavi predlog direktive o boju proti nasilju nad ženskami; pozdravlja, da je Komisija predložila sveženj o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, ter poziva vse institucije, naj te ukrepe čim prej uveljavijo; poziva Komisijo in države članice, naj spodbudijo vstop žensk v vodilne položaje in njihovo zastopanost na teh položajih ter naj sprejmejo posebne ukrepe za obravnavanje potreb ranljivih državljanov, ki se soočajo s presečno večplastno diskriminacijo, recimo prek ustreznih strategij, da bodo ti državljani lahko izvrševali svoje pravice iz državljanstva; poziva Svet, naj okrepi prizadevanja za odpravo blokade direktive o ženskah v upravnih odborih; ponovno poziva Komisijo, naj svoj dokument o strateških prizadevanjih za enakost spolov v obdobju 2016–2019 sprejme v obliki sporočila;

13. ponovno opozarja, da tradicionalne manjšine že stoletja sobivajo z večinskimi kulturami na evropskem kontinentu; poudarja, da morajo imeti institucije EU dejavnejšo vlogo pri varstvu manjšin, na primer s spodbujanjem sestankov, seminarjev in resolucij za ozaveščanje, pa tudi konkretnih upravnih korakov v institucijah EU; meni, da bi EU morala določiti visoke standarde za zaščito manjšin, začeti s standardi iz instrumentov mednarodnega prava, kot so tisti Sveta Evrope, ter da bi morali biti ti standardi globoko vpeti v pravni okvir, ki bi zagotavljal demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v vsej EU; spodbuja vse države članice, naj brez nadaljnega odlašanja ratificirajo Okvirno konvencijo za varstvo narodnih manjšin in Evropsko listino o regionalnih in manjšinskih jezikih ter naj pogodbi izvršujejo v dobri veri; opozarja tudi, da je treba izvajati načela, oblikovana v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi; obsoja vsako retoriko, ki bi spodbujala diskriminacijo na podlagi narodnosti; spodbuja nacionalne vlade, da poiščejo trajne rešitve in spodbujajo kulturo jezikovne raznolikosti v vseh državah članicah in EU kot celoti, ki naj seže onkraj meja uradnih jezikov EU, saj se tako pogodbi kot Listina EU o temeljnih pravicah sklicujejo na varstvo narodnih manjšin in diskriminacijo na podlagi jezika;

14. izraža globoko zaskrbljenost nad številom Romov v Evropi, ki so pri registraciji rojstva diskriminirani in zato nimajo osebnih dokumentov, nimajo dostopa do bistvenih osnovnih storitev v svoji državi prebivališča in posledično tudi nimajo dostopa do pravic v EU; poziva države članice, naj v zvezi s tem takoj sprejmejo popravne ukrepe, da bi zagotovili, da bodo lahko uživali svoje temeljne človekove pravice ter vse pravice, ki jim jih zagotavlja državljanstvo EU; poziva Komisijo, naj oceni in spremlja razmere v državah članicah in predlaga identifikacijo in varstvo oseb, ki nimajo priznanega državljanstva in dostopa do osebnih dokumentov;

15. poziva Komisijo in države članice, naj predlagajo konkretne ukrepe za odpravo ovir za prosto gibanje, v skladu z resolucijo Parlamenta z dne 15. marca 2017 o ovirah za prosto gibanje in delo državljanov EU na notranjem trgu ⁽¹⁾ in resoluciji z dne 28. aprila 2016 o varstvu otrokove koristi v EU na podlagi peticij, naslovljenih na Evropski parlament ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0083.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0142.

Torek, 12. december 2017

16. poziva Komisijo, naj redno spremlja uporabo Direktive 2004/38/ES v državah članicah ter sprejme ustrezne ukrepe za odpravo morebitnih ovir za prosto gibanje; pozdravlja orodje za e-učenje o pravici do prostega gibanja državljanov Unije, ki lokalnim upravam pomaga bolje razumeti pravice in obveznosti v zvezi s prostim gibanjem;

17. priznava prizadevanja Komisije za razpoložljivost in večjo dostopnost več virov informacij in pomoči v zvezi z EU in pravicami, ki jih podeljuje svojim državljanom, kot so mreža Europe Direct, portal Tvoja Evropa in portal e-pravosodje, da bi bili posamezniki, ki izvršujejo svoje pravice kot državljani EU, bolje informirani; je seznanjen s predlogom Komisije o enotnem digitalnem portalu, ki bi državljanom omogočil enostaven internetni dostop do informacijskih storitev in storitev, ki nudijo pomoč in reševanje težav v zvezi z uveljavljanjem pravic na enotnem trgu;

18. poziva Komisijo, naj okrepi mrežo SOLVIT z izboljšanjem interakcije med svojimi službami in nacionalnimi centri, da bi zagotovili boljše spremljanje nerešenih primerov in primerov, ki se ponavljajo, obenem pa boljše skupno delovanje različnih orodij EU za kazenski pregon, kot sta EU PILOT in CHAP; hkrati poziva države članice, naj med državljani EU spodbujajo uporabo mreže SOLVIT in njenih storitev ter druge mehanizme za odškodnino in državljansko udeležbo, tako na ravni Unije prek Odbora za peticije, evropskega varuha človekovih pravic in evropske državljanske pobude in na nacionalni ravni, prek nacionalnih varuhov človekovih pravic, odborov za peticije ali zakonodajnih pobud državljanov;

19. podpira zavezo Komisije v poročilu o državljanstvu EU za leto 2017, da bo organizirala vseevropsko informacijsko kampanjo za ozaveščanje o pravicah, ki izhajajo iz državljanstva EU, da bi državljanom pomagala do boljšega razumevanja njihovih pravic; poudarja, da bi morali imeti državljani dostop do vseh potrebnih informacij za dejansko okrepitev evropskega državljanstva, ki bi morale biti predstavljene jasno in razumljivo, da bi lahko sprejemali informirane odločitve o uveljavljanju svojih pravic iz pogodb in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah; priporoča spodbujanje preglednosti in proaktivne konzularne pomoči kot najustreznejšega orodja za ta namen, skupaj s ustreznim objavljanjem potrebnih informacij za lažjo nastanitev novih prišlekov;

20. Ponovno opozarja, da so področja, na katerih se državljani EU pogosto soočajo s težavami, dostop do zdravstvenih storitev, usklajevanje sistemov socialne varnosti in priznavanje poklicnih kvalifikacij v drugih državah članicah EU, ter poziva k odločnim ukrepom s strani Komisije za izboljšanje tega stanja;

21. izraža zaskrbljenost zaradi vse večje politične nenaklonjenosti javnosti; meni, da je prednostna naloga boj proti ksenofobiji, rasizmu, diskriminaciji in sovražnemu govoru;

22. priznava, da so ukrepi za povečanje volilne udeležbe na evropskih volitvah skupna odgovornost EU in držav članic; spodbuja države članice, naj spodbujajo demokratično udeležbo z boljšim obveščanjem državljanov o njihovi pravici do kandidiranja in glasovanja na lokalnih in evropskih volitvah, in sicer prek različnih kanalov in v razumljivem jeziku, ter z odpravo vseh ovir za njihovo sodelovanje, kot je ekonomska, socialna in jezikovna diskriminacija, nepoštene prakse ali korupcija; poziva države članice, naj odpravijo ovire v zvezi z dostopnostjo invalidnih državljanov in olajšajo glasovanje za svoje državljane, ki prebivajo, delajo ali študirajo daleč od svojih volilnih okrajev, tako da uvedejo elektronsko identifikacijo in rešitve glasovanja;

23. meni, da je reforma akta o volitvah priložnost, da Unija postane bolj demokratična; poudarja, da enako meni na tisoče Evropejcev; ponovno opozarja, da je treba spodbuditi sodelovanje na evropskih volitvah tako, da se poveča prepoznavnost političnih strank na evropski ravni, ter da je krepitev evropskega značaja volitev v Evropski parlament skupna odgovornost EU in držav članic; spodbuja Svet, naj v pregled omenjenega akta vključi sezname, ki bodo vključevali vidik spola in bodo uravnoteženi glede na spol; poziva Komisijo, naj ukrepa v zvezi z izvrševanjem pravice do glasovanja na evropskih in lokalnih volitvah, pripravi konkreten akcijski načrt za čim prejšnjo uvedbo elektronskega glasovanja za evropske parlamentarne volitve ter naj bo ta sistem široko dostopen za vse državljane; poziva države članice, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi osebe, ki niso državljani nobene države in ki stalno prebivajo v eni od držav članic EU, spodbudile, da sprejmejo državljanstvo države članice gostiteljice, da bi lahko v celoti uživale pravice iz državljanstva EU; meni, da bi morali državljani, ki se preselijo in prebivajo v drugi državi članici EU, imeti možnost, da uveljavijo svojo

Torek, 12. december 2017

pravico do glasovanja na nacionalnih volitvah v svoji državi izvora; poziva države članice, ki svojim državljanom, ki se odločijo dlje časa živeti v drugi državi članici, odvzamejo volilno pravico, omilijo pogoje za to, da bodo le-ti lahko ohranili svojo pravico, da volijo na nacionalnih volitvah; poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe, da se invalidom omogoči polno uveljavljanje njihovih volilnih pravic brez vsakršne oblike diskriminacije; podpira možnost uvedbe evropske osebne izkaznice poleg nacionalnih osebnih dokumentov;

24. je seznanjen z najnovejšim sporočilom Komisije (COM(2017)0482) o evropski državljanski pobudi, v katerem je predlagana revizija Uredbe (EU) št. 211/2011 z dne 16. februarja 2011, da bi se izboljšal njen učinek; upa, da bo revizija uredbe prinesla instrument za evropsko državljansko pobudo, ki bo bolj pregleden, učinkovit in uporabniku prijazen, hkrati pa bo zagotavljal demokratično širše sodelovanje državljanov v evropski razpravi in pri določanju programa; Poudarja pomembno zakonodajno vlogo, ki jo bo imel Parlament ter pomen dobrega sodelovanja s Komisijo med revizijo uredbe; poziva Komisijo, naj vključi določbe, katerih namen bi bil pregled pogojev za pravno dopustnost, zahtev za registracijo in postopkov obravnave evropske državljanske pobude;

25. meni, da državljanstvo Unije zahteva prizadevanja Komisije za okrepitev evropske kulturne razsežnosti; spodbuja, naj se iz programa „Evropa za državljane“ financirajo bolj inovativni projekti, ki imajo lahko sistemski učinek; predlaga vzpostavitev programa „Spoznajmo Evropo“, ki bo vzporeden programu „Evropa za državljane“ in ga bo dopolnjeval;

26. predlaga, naj Komisija z namenom spodbujanja državljanstva Unije in njegovega izvajanja spodbuja, da bi lokalni organi določili uradnike, odgovorne za evropske zadeve, saj je to raven, ki je najbližja državljanom;

27. priporoča, naj Komisija vzpostavi register vstopa na vseh svojih sedežih, tudi na predstavništvih v državah članicah, da se bodo državljani lahko v pisni obliki ali osebno na ustrezen način obrnili na katero koli institucijo Unije;

28. priporoča, naj Komisija v sodelovanju s poštnimi operaterji, zadolženimi za univerzalno storitev, uvede sporočilni sistem s certifikacijo vsebine, datuma in pošiljatelja, da bi se lahko državljani v pisni obliki, na daljavo in na ustrezen način obrnili na evropske institucije;

29. izraža prepričanje, da so temeljna pravica do svobode izražanja in informacij iz člena 11 Listine EU o temeljnih pravicah, svobodni mediji in dostop do pluralnosti glasov v družbi in medijih nujen del zdrave demokracije in so torej ustavni temelj članstva v EU, kakor je zapisano v členih 2 in 6 PEU; poudarja, da je za obravnavanje protievropske propagande in neresničnih informacij ter za spodbujanje neodvisnosti javnih medijev od vlad potrebna jasno opredeljena politika EU; predlaga, naj se v javnih radijskih in televizijskih hišah v vseh državah članicah nameni vsaj minimalen čas za vsebino, povezano z evropskimi zadevami predlaga, naj institucije EU ustanovijo evropske televizijske kanale, ki bodo oddajali v vseh državah članicah in vseh uradnih jezikih EU, ter naj državljane izobražujejo v zvezi z medijsko pismenostjo že od zgodnjega otroštva; podpira razširjanje tiskanih in multimedijskih produkcij v vseh uradnih jezikih EU; v zvezi s tem poudarja, da je treba evropske novinarje dodatno ozavestiti;

30. trdi, da sta jezikovna raznolikost in preglednost ključni orodji za približevanje državljanov EU in njihovo vključitev v njene dejavnosti; ugotavlja, da dostop do dokumentov predstavlja 30 % zaključenih preiskav Evropskega varuha človekovih pravic v letu 2016, in zato priporoča spodbujanje pravice dostopa do dokumentov in prevod čim več dokumentov v vse uradne jezike EU; podpira okrepitev dialoga z državljani in spodbujanje javnih razprav, da bi se izboljšalo razumevanje državljanov EU, kar zadeva vpliv EU na njihovo vsakodnevno življenje, in se jim omogočilo sodelovanje v izmenjavi mnenj s pomočjo terminov v televizijskih programih za ciljno občinstvo; poziva k sprejetju horizontalne direktive o žvižgaštvu, s katero bi opredelili ustrezne poti in postopke za poročanje o primerih;

Torek, 12. december 2017

31. podpira spodbujanje kulture storitev med institucijami EU in nacionalnimi institucijami ter meni, da bi morala biti EU zgled, kar zadeva najvišje upravne standarde in standarde preglednosti, v skladu s členom 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah; predlaga, da se lokalni uradi EU v državah članicah preoblikujejo v točko „vse na enem mestu“, ki zagotavlja celovite storitve za državljane EU, da bi se zmanjšale birokracija in ovire, ki jih predstavljajo za uveljavljanje pravic državljanov EU; poudarja pomen projekta „samo enkrat“, s katerim se odpravlja nepotrebno breme za evropska podjetja, ki so pri svojem čezmejnem delovanju večkrat pozvana k predložitvi istih podatkov in dokumentov;

32. poudarja, da ima dostopno izobraževanje ključno vlogo pri obveščanju prihodnjih državljanov EU o njihovih pravicah; poudarja, da je treba v okviru programa Erasmus+ spodbujati razvoj prenosljivih spretnosti, ki spodbujajo medkulturno razumevanje in aktivno udeležbo v raznolikih družbah; spodbuja države članice, naj v svojih učnih načrtih namenijo več pozornosti državljanski vzgoji zlasti o pravicah državljanov EU in o zadevah EU, ter naj skladno s tem prilagodijo usposabljanje učiteljev; opozarja, da je treba učitelje in pedagoške delavce podpirati, da v poučevanje vključujejo informacije o pravicah in državljanstvu EU; v zvezi s tem poudarja, da je treba še naprej spodbujati in razvijati spletne platforme, da bi lahko pedagoški delavci dostopali do inovativnih večjezičnih učnih gradiv, ki bi jim pomagali, da študente navdahnejo in motivirajo za učenje o EU; poziva Komisijo, naj pripravi strategijo za izobraževanje o evropskem državljanstvu, ki bi vključevala predlagane smernice za oblikovanje učnega programa, ki bi lahko vključeval šolske izlete z obiski institucij EU;

33. ponovno poudarja, da po veljavnem pravu EU izstop države članice iz EU pomeni izgubo evropskega državljanstva za njene državljane; obžaluje, da bo izstop Združenega kraljestva iz EU prvi primer v zgodovini, ko bodo državljanom odvzete pravice, ki so jim bile podeljene s pogodbami; poudarja, da bo po pričakovanjih ta izguba pravic imela resne posledice za njihov vsakdan; poudarja, da bi vsak sporazum moral temeljiti na pravičnosti, simetriji, pravični obravnavi, vzajemnosti in nediskriminaciji ter na popolnem spoštovanju celovitosti zakonodaje EU, vključno z Listino EU o temeljnih pravicah in njenim okvirom izvrševanja; spodbuja obe pogajalski strani, naj dajo prednost prizadetim državljanom in naj zaščitijo njihove pravice; poziva pogajalski strani, naj po izstopa Združenega Kraljestva v čim večji meri ohranijo vse izvedene socialne, ekonomske in družinske pravice, zlasti pravico do zdravstvene oskrbe;

34. predlaga, da se določi evropski praznik 9. maja z namenom okrepiti evropski občutek pripadnosti evropski družini;

35. poziva države članice, naj zagotovijo, da je njihova nacionalna zakonodaja dovolj jasna in podrobna za zagotavljanje spoštovanja pravice do svobode gibanja za državljane in njihove družine, da se lahko začne ustrezno usposabljanje pristojnih državnih organov v zvezi s tem in natančna širitev točnih informacij zainteresiranim stranem ter spodbujanje dobrega sodelovanja in hitre izmenjave informacij z drugimi upravami, zlasti v zvezi s čezmejnimi zavarovanji in pokojninami; poziva k boljšemu sodelovanju med državami članicami gostiteljicami in ustreznimi konzulati, s katerim bi zagotovili ustrezno podporno omrežje in pravično obravnavo v čezmejnih primerih, zlasti kadar gre za skrbništvo nad otrokom; poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog o čezmejnem priznanju aktov o posvojitvi;

36. poziva Svet Evropske unije in Evropski svet, naj vsem državam, ki izpolnjujejo vsa potrebna tehnična merila, dovolita, da postanejo članice schengenskega območja, da bodo lahko vsi državljani EU uživali svojo pravico do prostega gibanja in jih pri tem ne bodo ovirale mejne kontrole;

37. opozarja, da bi morala biti zakonodaja EU o varnosti najsodobnejša, učinkovita in uspešna pri preprečevanju in odkrivanju vedno novih oblik ogrožanja varnosti ter pri odzivanju nanje; poziva k nujnemu izvajanju evropske agende za varnost, boljšemu izvajanju obstoječih pravnih instrumentov EU na tem področju in učinkovitejši izmenjavi informacij in usklajevanju med državami članicami in z agencijami EU; pozdravlja pobude Komisije za krepitev sodelovanja med državami članicami na področju varnosti; poudarja, kako pomembno je popolnoma spoštovati temeljne pravice v boju proti terorizmu; poudarja, da je usklajevanje notranjih in zunanjih ukrepov EU na področju varnosti nujno za učinkovito zaščito državljanov EU;

Torek, 12. december 2017

38. poziva institucije EU in države članice, naj okrepijo prizadevanja za razvoj učinkovite in prave varnostne unije, v kateri bodo obravnavani vsi vidiki teroristične grožnje;
39. meni, da sta deradikalizacija in preprečevanje radikalizacije absolutni prednostni nalogi EU, in se odločno zavzema za krepitev posebnih medsektorskih programov, namenjenih izobraževanju, prostovoljskim in kulturnim dejavnostim in mladinskemu delu, in programov deradikalizacije v institucijah, lokalnih skupnostih, civilni družbi, verskih skupnostih in regionalnih upravah; meni, da bi morali celovito politiko na tem področju spremljati dolgoročni proaktivni procesi deradikalizacije na področju pravosodja; poudarja, da je treba razviti strategije za socialno vključevanje in politike za boj proti diskriminaciji; poziva države članice, naj celovito obravnavajo radikalizacijo in izkoristijo strokovno znanje mreže za ozaveščanje o radikalizaciji, ustanovljene na pobudo Komisije; poudarja, da je radikalizacijo mogoče preprečevati tudi s pomočjo ukrepov, ki se financirajo iz programov EU, kot so evropski strukturni in investicijski skladi, Obzorje 2020 in Evropa za državljane;
40. poziva k polnemu in učinkovitemu izvajanju Direktive (EU) 2015/637 za zagotavljanje konzularne zaščite državljanov EU v tretjih državah, kjer njihove države članice nimajo predstavništva;
41. poziva Komisijo, naj predlaga novo, varnejšo obliko potne listine EU za vrnitev za državljane EU brez predstavništva zunaj EU, katerih potni list je bil ukraden, izgubljen, uničen ali začasno ni na voljo, da se zagotovi, da se bodo lahko varno vrnili domov;
42. poudarja, da je treba žrtvam kaznivih dejanj in terorizma v vsej EU zagotoviti ustrezno raven pravic, brez diskriminacije, ter da bi bilo treba z njimi ravnati spoštljivo in dostojanstveno in bi jim bilo treba nuditi ustrezno podporo v skladu z individualnimi potrebami in potrebami njihovih družin; poudarja, da se je povečalo število evropskih državljanov, ki doživijo teroristični napad v državi, ki ni njihova lastna, zato v skladu z Direktivo (EU) 2017/541 o boju proti terorizmu nujno poziva k vzpostavitvi protokolov v državah članicah, da bi se evropskim državljanom, ki niso državljani zadevne države, pomagalo v primeru terorističnega napada; poudarja, da je treba pripraviti posebno direktivo za zaščito žrtev terorizma;
43. obžaluje obstoj čezmejnih ovir v civilnih ali socialnih zadevah, na primer pri družinski zakonodaji ali pokojninah, kar mnogim državljanom onemogoča, da bi v polni meri uživali državljanstvo Evropske unije;
44. obžaluje, da pravna sredstva, ki so na voljo staršem in otrokom ob ločitvi ali razvezi, niso enaka v vseh državah članicah, zaradi česar se je na stotine evropskih staršev obrnilo na Odbor za peticije s pozivom, naj bo bolj dejaven, čeprav ima na tem področju zelo omejene pristojnosti;
45. poziva k okrepljenemu sodelovanju med državami članicami, da se zagotovita zaščita žrtev nasilja zaradi spola in upoštevanje najboljših otrokovih koristi v primerih čezmejnih družinskih sporov;
46. pozdravlja uvedbo evropske solidarnostne enote za mlade evropske državljane ter poziva, naj bo ta pobuda ustrezno financirana in naj ne bodo kakovostna delovna mesta nadomeščena z neplačanim prostovoljnim delom;
47. poziva države članice, naj vzpostavijo ukrepe za usklajevanje in sodelovanje, da bi učinkovito rešile vprašanje dvojne obdavčitve in davčne diskriminacije v vseh čezmejnih okvirih ter v večji meri upoštevale dejanske razmere na področju čezmejne mobilnosti delavcev; meni, da so vprašanja dvojne obdavčitve nezadostno obravnavana v obstoječih dvostranskih davčnih konvencijah ali enostranskih ukrepih držav članic ter da je potrebno usklajeno in hitro ukrepanje na ravni EU;
48. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, evropskemu varuhu človekovih pravic ter vladam in parlamentom držav članic.